

Exam. Code : 216704

Subject Code : 6615

M.A. Political Science 4th Semester

INDIAN POLITICAL THOUGHT

Paper—XVII

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—80

SECTION—A

Note :— Attempt any **six** questions in about **250** words.
Each question carries **4** marks.

1. Discuss the subject-matter of Manusmriti.
2. Describe the duties of the King laid down by Kautilya in Arthshastra.
3. Write social ideas of Guru Nanak Dev.
4. Write political ideas of Guru Gobind Singh.
5. What were the reasons to give a call for 'Total Revolution' by J. P. Narayan ?
6. Discuss the status of truth in Gandhi's Satyagraha.
7. Discuss Tilak's views on Social Reforms.
8. Write Lala Lajpat Rai's views on Nationalism.
9. Write basic features of M. N. Roy's 'Radical Humanism'.
10. Write Aurobindo Ghosh's views on Nationalism.

SECTION—B

Note :— Attempt **one** question from each Unit. Each question carries **14** marks and should be answered in about **1,000** words.

UNIT—I

1. Examine Manu's theory of Kinship.
2. What were the broad principles of theory of Inter-State Relations discussed by Kautilya in his Arthshastra ?

UNIT—II

3. Write social and political ideas of Guru Gobind Singh.
4. What were the reasons to give a call for 'Total Revolution' by J. P. Narayan ?

UNIT—III

5. Give a critical exposition of the Gandhian conception of an Ideal State.
6. Ambedkar conceptualized the notion of social justice within the peculiar contextual framework evident in India. Discuss.

UNIT—IV

7. Write Lala Lajpat Rai's views on Nationalism.
8. Write a note on M. N. Roy's views on individual freedom as developed in 'Radical Humanism'.

(Punjabi Version)

ਭਾਗ-ੳ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਗਭਗ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਮਨੁਸਮਰੀਤੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇ-ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਟਿਲਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
3. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਖੋ।
4. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਖੋ।
5. ਜੇ ਪੀ ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ 'ਸੰਪੂਰਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ' ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕੀ ਸਨ ?
6. ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਉਪਰ ਤਿਲਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਉਪਰ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
9. ਐਮ. ਐਨ. ਰਾਏ ਦੇ ਮੂਲਭੂਤ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ।
10. ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਉਪਰ ਅਰਬਿੰਦੋ ਘੋਸ਼ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਅ

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 1000 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਮਨੂ ਦੇ ਨਾਤੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
2. ਕੋਟਿਲਿਆ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਿਤ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹਨ ?

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਖੋ।
4. ਜੇ. ਪੀ. ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕੀ ਸਨ ?

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਸੰਕਲਪਨਾ ਦੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
6. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁੰਦਰਭਾਗਤ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਉਪਰ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਖੋ।
8. ਮੂਲਭੂਤ ਮਾਨਵਵਾਦ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਉਪਰ ਐਮ. ਐਨ. ਰਾਏ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।